

DG.ZR.055.0001.2025.BU

Warszawa, 5 listopada 2025 r.

Zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji

Na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870; dalej jako „ustawa o petycjach”), Narodowy Bank Polski informuje, że petycja z dnia 4 sierpnia 2025 r. pt. *Wniosek o wprowadzenie dodatkowych regulacji i zabezpieczeń dotyczących transakcji BLIK w związku z narastającą falą oszustw phishingowych*, przekazana zgodnie z właściwością w dniu 10 września 2025 r. przy piśmie Komisji Nadzoru Finansowego, l.dz. DCO-DCOZPC.051.11.3.2025.PJ, w zakresie należącym do kompetencji Prezesa NBP (tj. w odniesieniu do postulatu podjęcia działań nadzorczych) **została rozpatrzona negatywnie**.

Uzasadnienie

Wystąpienie z dnia 4 sierpnia 2025 r. zawierało następujące postulaty:

1. *Obowiązkowe wyświetlanie nazwy odbiorcy przy transakcjach BLIK.*
2. *Wprowadzenie limitów transakcji BLIK do nieznanych odbiorców bez dodatkowej autoryzacji.*
3. *Utworzenie „Safe Zones” BLIK dla zaufanych instytucji (np. Allegro, OLX, InPost).*
4. *Wprowadzenie 15-sekundowej pauzy przy akceptacji kodów BLIK dla niezwyfikowanych odbiorców.*
5. *Obowiązek natychmiastowego blokowania transakcji zgłoszonych jako oszustwo do momentu wyjaśnienia sprawy.*
6. *Dodatkowa weryfikacja tożsamości przy wypłatach BLIK w bankomatach powyżej ustalonego limitu.*

Mając na względzie charakter powyższego wystąpienia, należy je zakwalifikować jako petycję w rozumieniu *ustawy o petycjach*. Z treści petycji wynika, że jej przedmiot dotyczy

w szczególności rozwiązań w zakresie transakcji BLIK dokonywanych w ramach Schematu Płatniczego BLIK (dalej jako „Schemat BLIK”), który jest prowadzony przez Polski Standard Płatności S.A. (dalej jako „PSP S.A.”).

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2025 r. poz. 611, z późn. zm.; dalej jako *ustawa o usługach płatniczych*) Prezes NBP sprawuje nadzór nad schematami płatniczymi. W świetle art. 2 pkt 26a *ustawy o usługach płatniczych* schemat płatniczy to zbiór zasad przeprowadzania transakcji płatniczych, wydawania i akceptowania instrumentów płatniczych i przetwarzania transakcji płatniczych, wykonywanych przy użyciu tych instrumentów płatniczych oraz system kart płatniczych.

Podmiot prowadzący schemat płatniczy określa warunki wydawania instrumentu płatniczego, zasady akceptowania transakcji płatniczych przez agentów rozliczeniowych na rzecz akceptantów, a także zasady przetwarzania transakcji płatniczych, polegające głównie na weryfikacji instrumentu płatniczego, użytkownika tego instrumentu, dostępności środków, a następnie na podjęciu działań w celu dokonania transferu środków pieniężnych. Należy jednak podkreślić, że w ramach ustalonych zasad funkcjonowania danego schematu płatniczego istnieje pewna swoboda dla jego uczestników, tj. wydawców¹ i agentów rozliczeniowych², we wprowadzaniu i oferowaniu swoim klientom pewnych funkcjonalności.

W kontekście niniejszej sprawy, podkreślenia wymaga również fakt, iż uczestnikami Schematu BLIK i Systemu Płatności BLIK³ nie są osoby fizyczne. Mogą one korzystać z funkcjonalności BLIK na podstawie umowy łączącej je z wydawcą instrumentu płatniczego (tj. np. z bankiem), udostępniającym aplikację mobilną. W niniejszej sprawie podmiotem świadczącym usługę płatniczą jest bank będący wydawcą aplikacji mobilnej z funkcjonalnością BLIK. Zgodnie z art. 3 ust. 4 pkt 1 oraz art. 1 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz.U. z 2025 r. poz. 640, z późn. zm.), nadzór nad dostawcami usług płatniczych (m.in. bankami) sprawuje KNF.

¹ Dostawca usług płatniczych świadczący usługę płatniczą polegającą na wydawaniu instrumentów płatniczych, np. bank.

² Dostawca usług płatniczych prowadzący działalność polegającą na umożliwianiu wykonania transakcji płatniczych zainicjowanych instrumentem płatniczym, w szczególności na obsłudze autoryzacji oraz przesyłaniu zleceń płatniczych, mających na celu przekazanie akceptantowi (sklepowi) środków należnych mu z tytułu tych transakcji.

³ System Płatności BLIK (dalej jako „System BLIK”), którego operatorem jest również PSP S.A., jest systemem, w którym dokonywane jest rozliczenie transakcji BLIK.

W związku z powyższym, petycję rozpatrzono zgodnie z kompetencjami, tj. w odniesieniu do podjęcia postulowanych działań nadzorczych względem operatora Schematu BLIK. Kwestie dotyczące ewentualnej potrzeby podjęcia działań legislacyjnych oraz nadzoru nad dostawcami usług płatniczych, w tym relacji pomiędzy użytkownikiem instrumentu płatniczego a dostawcą usług płatniczych (w tym przypadku – bankiem), leżą poza zakresem nadzoru sprawowanego przez Prezesa NBP i należą do właściwości, odpowiednio, podmiotów, które zgodnie z polskim porządkiem prawnym dysponują inicjatywą ustawodawczą, a w przypadku nadzoru nad dostawcami usług płatniczych do KNF.

Odnosząc się do poszczególnych postulatów zawartych w petycji należy wskazać, że zasady funkcjonowania Schematu BLIK w zakresie przeprowadzania transakcji BLIK zainicjowanej przez użytkownika (dalej również jako „płatnik”), posiadającego aplikację mobilną udostępnianą przez bank, przewidują już rozwiązania, które zostały podniesione w pkt 1-4, tj.:

- Ad 1) w przypadku dokonywania transakcji płatniczych w sklepach internetowych, bank (wydawca instrumentu płatniczego) prezentuje na ekranie aplikacji mobilnej, w której płatnik (klient banku) dokonuje potwierdzenia transakcji, informacje m.in. o adresie internetowym akceptanta lub jego nazwę;
- Ad 2) na poziomie Schematu BLIK została określona maksymalna wysokość kwoty jednorazowej autoryzacji przez wydawcę. Ponadto, wydawca instrumentu płatniczego (bank) może w zakresie swojej działalności ustalić dla swoich klientów niższy limit maksymalnej kwoty pojedynczej transakcji, jak również udostępnić klientom możliwość ustalania indywidualnych limitów w tym zakresie w granicach przyjętego ogólnie limitu na poziomie tego banku;
- Ad 3) w ramach zasad funkcjonowania schematu BLIK przewidziano możliwość oferowania przez wydawcę instrumentu płatniczego funkcjonalności polegającej na wykonywaniu transakcji z zapamiętanym wcześniej akceptantem (tj. sklepem), tzw. „Transakcja OneClick”;
- Ad 4) w przypadku płatności dokonywanych w sklepach internetowych przewidywany czas na zaakceptowanie przez płatnika (klienta banku) kodu BLIK w aplikacji mobilnej powinien wynosić co najmniej 35 sekund, a w przypadku transakcji dokonywanej w terminalu płatniczym lub bankomacie/wpłatomacie 22 sekundy.

Natomiast w zakresie postulatu nr 5 dotyczącego „blokowania transakcji” płatniczych należy wskazać, że zasady funkcjonowania Schematu BLIK przewidują maksymalny czas

przetwarzania transakcji dokonywanych w sklepach internetowych, który wynosi 60 sekund, a także maksymalny czas ważności wygenerowanego kodu BLIK, który wynosi 2 minuty, co ma służyć zapewnieniu sprawności i bezpieczeństwa przetwarzania transakcji płatniczej, która następnie podlega rozliczeniu w Systemie BLIK.

Odnosząc się do postulatu nr 6 należy wskazać, że kwestie dotyczące wypłacania z bankomatu kwoty ponad ustalony przez klienta limit dotyczą relacji płatnika (klienta banku) z dostawcą usług płatniczych (bankiem) i leżą poza kompetencjami Prezesa NBP.

W uzupełnieniu powyższego, należy wskazać, iż celem nadzoru systemowego sprawowanego przez Prezesa NBP jest zapewnienie sprawnego i bezpiecznego funkcjonowania nadzorowanych systemów i schematów oraz zgodności zasad ich funkcjonowania z przepisami prawa. Zarówno prowadzenie Systemu BLIK i Schematu BLIK, jak również każda zmiana w zasadach ich funkcjonowania, podlegały szczegółowej ocenie Prezesa NBP pod kątem spełnienia kryteriów określonych w art. 132zn ust. 5 *ustawy o usługach płatniczych* w odniesieniu do schematu płatniczego oraz art. 18 ust. 1 *ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych* oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami (Dz. U. z 2024 r. poz. 585) w odniesieniu do systemu płatności i wymagały uzyskania stosownego zezwolenia.

W ocenie NBP, zasady funkcjonowania Schematu BLIK nie budzą zastrzeżeń pod względem zgodności z przepisami prawa, spełnienia kryteriów sprawności i bezpieczeństwa jego funkcjonowania, a także nie stwarzają zagrożeń dla użytkowników, stabilności systemu płatniczego, bezpieczeństwa lub sprawności funkcjonowania powiązanych systemów płatności, w związku z czym nie zachodzi konieczność podejmowania działań nadzorczych w zakresie objętym petycją.

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 *ustawy o petycjach*, sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Zastępca Dyrektora
Departamentu Generalnego

Krzysztof
Marcin
Mackiewicz

Elektronicznie podpisany
przez Krzysztof Marcin
Mackiewicz
Data: 2025.11.05 15:26:52
+01'00'

Do wiadomości:

- Komisja Nadzoru Finansowego, ul. Piękna 20, 00-549 Warszawa

Informacja o przetwarzaniu danych osobowych

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Narodowy Bank Polski, mający siedzibę w Warszawie, przy ul. Świętokrzyskiej 11/21, 00-919 Warszawa.
2. Narodowy Bank Polski zapewnia kontakt z inspektorem ochrony danych za pośrednictwem adresu poczty elektronicznej: iod@nbp.pl lub drogą pocztową pod adresem administratora danych osobowych, szczegółowe informacje dotyczące inspektora ochrony danych znajdują się na stronie internetowej www.nbp.pl/RODO
3. Pani/Pana dane osobowe będą wykorzystywane w celu rozpatrzenia wniesionej/go przez Panią/Pana skargi/wniosku/listu/petycji.
4. Pani/Pana dane będą przetwarzane na podstawie Pani/Pana zgody tj. art. 6 ust. 1. lit a Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych „RODO”) oraz art. 6 ust. 1 lit. c RODO, w związku z ustawą z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej, w związku z ustawą z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego oraz w związku z ustawą z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach.
5. Nie wymagamy podania danych szczególnych kategorii tzw. danych wrażliwych w tym danych np. o stanie zdrowia, jednakże w przypadku gdy wskaże Pani/Pan takie dane w skardze/wniosku/liście/petycji uznaje się, że podstawą przetwarzania danych będzie art. 9 ust. 2 lit a RODO.
6. Pani/Pana dane osobowe nie będą wykorzystywane do podejmowania zautomatyzowanych decyzji, w tym do profilowania.
7. Pani/Pana dane osobowe są przekazywane podmiotom zapewniającym wsparcie informatyczne dla Narodowego Banku Polskiego, przekazanie danych jest realizowane na podstawie zawartych umów powierzenia przetwarzania, a podmioty przetwarzające przetwarzają je wyłącznie na polecenie NBP, czyli nie są uprawnione do przetwarzania tych danych we własnych celach.
8. Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez czas realizacji sprawy, z zastrzeżeniem, iż okres przechowywania danych osobowych może zostać każdorazowo przedłużony o okres trwania wymagalności ewentualnych roszczeń, jakie mogą mieć związek z Pani/Pana osobą.
9. Przysługuje Pani/Panu prawo żądania dostępu do danych osobowych, ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania. Nie przysługuje Pani/Panu prawo do przenoszenia danych osobowych, o którym mowa w art. 20.
10. W przypadku, gdy podstawą przetwarzania danych jest zgoda, może być ona wycofana w dowolnym czasie, a jej wycofanie nie będzie miało wpływu na zgodność z prawem przetwarzania którego dokonano na podstawie zgody przed jej wycofaniem.
11. Podanie danych jest dobrowolne, ale ich nie podanie będzie związane z brakiem możliwości rozpatrzenia Pani/Pana sprawy przez Narodowy Bank Polski. W związku z przetwarzaniem danych w celach wskazanych w pkt 3, Pani/Pana dane osobowe mogą być udostępniane innym odbiorcom lub kategoriom odbiorców danych osobowych w uzasadnionych przypadkach i na podstawie odpowiednich przepisów prawa.
12. Przysługuje Panu/Pani prawo wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, gdy uzna Pan/Pani, że przetwarzanie danych Pana/Pani dotyczących narusza przepisy aktualnie obowiązujących aktów prawnych z zakresu ochrony danych osobowych.
13. Jeśli Pani/Pan potrzebuje dodatkowych informacji związanych z ochroną danych osobowych lub Pani/Pan chce skorzystać z przysługujących praw, prosimy o kontakt z: Inspektorem Ochrony Danych pod adresem: iod@nbp.pl.